

**MINISTÈRE
DE L'ÉDUCATION
NATIONALE,
DE LA JEUNESSE
ET DES SPORTS**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

Concours externe du Capes et Cafep-Capes

Section langues vivantes étrangères : néerlandais

Exemple de sujet pour l'épreuve écrite disciplinaire

À compter de la session 2022, les épreuves du concours externe du Capes et du Cafep-Capes sont modifiées. [L'arrêté du 25 janvier 2021](#), publié au journal officiel du 29 janvier 2021, fixe les modalités d'organisation du concours et décrit le nouveau schéma des épreuves.

1. Composition

Schrijf een opstel dat betrekking heeft op het thema Représentation de soi et rapport à autrui, waarin u via een kritische analyse van de aangeboden documenten A, B, C en D een zelfgekozen problematiek behandelt.

2. Traduction

2.1 Vertaal document C in het Nederlands.

2.2 Traduisez en néerlandais le document E.

Het Huwelijk

Toen hij bespeurde hoe de nevel van de tijd
in d'ogen van zijn vrouw de vonken uit kwam doven,
haar wangen had verweerd, haar voorhoofd had doorkloven
toen wendde hij zich af en vrat zich op van spijt.

Hij vloekte en ging te keer en trok zich bij de baard
en mat haar met de blik, maar kon niet meer begeren,
hij zag de grootse zonde in duivelsplicht verkeren
en hoe zij tot hem opkeek als een stervend paard.

Maar sterven deed zij niet, al zoog zijn helse mond
het merg uit haar gebeente, dat haar toch bleef dragen.
Zij dorst niet spreken meer, niet vragen of niet klagen,
en rilde waar zij stond, maar leefde en bleef gezond.

Hij dacht: ik sla haar dood en steek het huis in brand.
Ik moet de schimmel van mijn stramme voeten wassen
en rennen door het vuur en door het water plassen
tot bij een ander lief in enig ander land.

Maar doodslaan deed hij niet, want tussen droom en daad
staan wetten in de weg en praktische bezwaren,
en ook weemoedigheid, die niemand kan verklaren,
en die des avonds komt, wanneer men slapen gaat.

Zo gingen jaren heen. De kindren werden groot
en zagen dat de man die zij hun vader heetten,
bewegingsloos en zwijgend bij het vuur gezeten,
een godvergeten en vervaarlijke aanblik bood.

XVIII. Tussen de Wereldoorlogen

(...) Dat een ex-militair en ex-ondernemer uit de koloniën de politiek domineerde: het zegt wat over het relatieve belang van deze achtergrond in het Nederland van die tijd. Meer dan in de negentiende eeuw was de relatie met de koloniën inmiddels doorgedrongen in Nederland. Namens de communistische partij zat de uit Indonesië afkomstige Roestan Effendi in de Kamer, maar vooral de andere kant, de ondernemersrijkdom en een bijbehorende imperialistische mentaliteit, verspreidden zich verder in Nederland. Colijn stond niet ver af van het milieu van *nouveaux riches* die in de tabak of de olie rijk werden, graag hun geld en macht lieten zien en leefden vanuit de gedachte dat er spaanders vallen waar gehakt wordt. Al te zachtzinnig moest je niet zijn, vond Colijn, die in de Atjehoorlog ook het doden van vrouwen en kinderen had toegestaan en Indonesië nog veel meer dan Nederland met arrogant paternalisme bezag. “In ons schoone Insulinde” was Colijn “gehard en gestaald”, heette het in een van de populaire levensbeschrijvingen uit die tijd. Achteraf is Colijn gaan gelden als een symbool van bekrompen conservatisme, maar in zijn eigen tijd gold hij als modern: selfmade, ondernemend, krachtig en ook nog afkomstig uit een eenvoudige gereformeerde boerenachtergrond.

(...) Nederland was in 1940 toch uit de economische crisis geraakt en was volgens de maatstaven van die tijd een betrekkelijk welvarend, een volgens levensbeschouwelijke gemeenschappen en standen geordend land, waarin voor de grote meerderheid van de bevolking bij geboorte de levensloop vrij goed te voorspellen was. Het was geen pretje om werkeloos te zijn en gehuwde vrouwen mochten niet als ambtenaar aan de slag, met als argument dat de mannen kostwinner waren. De moraal van gezin, ingetogenheid, je plaats weten, en afwijzing van ongeremde passie was sterk, en voedde een overheidspolitiek van “onmaatschappelijkheidsbestrijding” en strijd tegen “onzedelijkheid”, vooral tegen seksuele ongeremdheid maar ook tegen gokken en drank. De groep stond in allerlei opzicht boven het individu en het groepsgevoel werd op allerlei manieren gestimuleerd, als nationalisme, maar vooral als de onderlinge saamhorigheid van gereformeerden, katholieken of sociaaldemocraten. Ook de sociaaldemocratische Arbeiders Jeugd Centrale moest niets hebben van zedeloosheid en propageerde zelfbeheersing in dienst van de groep. Alle groepen liepen ook graag in optochten en zwaaiden met vlaggen, al wezen ze de militarisering en de uniformen van de NSB af. Een politiek-cultureel portret van België aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog vertoont grotendeels dezelfde trekken, maar ziet er onvermijdelijk complexer en caleidoscopischer uit. Grote gebaren werden minder geschuwd dan in Nederland en stelden zich ten dienste van sterker van elkaar verschillende gevoelsgemeenschappen. Een gemene deler tussen die gemeenschappen viel moeilijker te bespeuren.

[Veel creoolse vrouwen hadden] hun bloedlijn praktisch blank gemaakt – ‘opgekleurd’, zoals dat heette. Dat daar geen huwelijk aan te pas kwam, gold binnen de koloniale verhoudingen als de normaalste zaak van de wereld. Niet-blanken trouwden nu eenmaal niet – in de slaventijd was hun dat zelfs verboden – en blanken hielden er tot de gouverneur toe openlijk gekleurde liefjes op na. Zoals een priester somber constateerde: “De blanke lelie van de kuisheid wil niet welig groeien in tropenlanden.” Het hoogst haalbare waar een kleurlinge op kon hopen was het ‘Surinaams huwelijk’, een min of meer vast concubinaat.

– *Sonny Boy*, Annejet van der Zijl (2004)

FOKKE & SUKKE

ZIEN HET GEZINSLEVEN INDIVIDUALISEREN

ZO. DUS MENEER
WIL EEN EIGEN
GANZENBORD OP
ZIJN KAMER?

RGVT

Vers une politique transnationale

(..) Il est intéressant de constater que le discours sur le « choc des civilisations », cette idée de Samuel Huntington selon laquelle les cultures s'affrontent entre elles, n'est plus d'actualité. Il est par exemple très significatif de constater que le parti Ennahda en Tunisie a tout de suite et clairement fait savoir qu'il ne voulait pas de l'islamisme mais d'une démocratie islamique. Cela veut dire également que le besoin de chacun, du citoyen, oui disons-le, du citoyen du monde, est partout le même. Son message est celui-ci : les problèmes de fond des individus doivent être réglés maintenant, c'est-à-dire les problèmes relatifs à la production et à la répartition de la nourriture, les problèmes économiques et ceux de la santé et de l'éducation ! Et si les gouvernants – qu'ils soient tyrans ou démocrates – ne veulent pas s'atteler à ces questions, ils devront alors compter avec l'indignation, qui se généralise à tous les citoyens !

La situation est naturellement très différente selon les pays. On ne peut les comparer tous entre eux. Néanmoins, l'idée que l'on doit résister parce que cela ne peut plus continuer ainsi a gagné beaucoup d'esprits ! J'ai déjà évoqué dans mon discours de Zürich les dangers qui affectent le monde actuellement. J'ai parlé du clivage entre les pauvres et les riches qui s'accroît de plus en plus. Mais ce qui est peut-être plus encore plus dangereux est la manière dont nous traitons notre planète Terre. Nous savons que l'eau potable se fait de plus en plus rare et que notre consommation d'énergie, en particulier l'énergie nucléaire, pose un énorme problème. Nos problèmes sont des problèmes globaux, mais l'indignation est locale. La somme de toutes les indignations renvoie toutefois à quelque chose de global, à des problèmes et des dangers mondiaux !

– *A nous de jouer ! Appel aux indignés de cette Terre*, Stéphane Hessel (2013)